chádzá tu do úvahy aj to, že četníctvo nebolo by oprávnené predĺžiť zatýmne zadržanie od 16. mája až do 1. júna 1932 (viď § 145 tr. p.). Súd však len usnesením zo dňa 31. mája 1932 nariadil uvaliť na obžalovaného vyšetrovaciu väzbu. Z toho plynie, že pri započítaní predbežnej väzby nebol porušený zákon v smysle uplatňovaného dôvodu zmätku podľa § 385 č. 2 tr. p. Zmätočná sťažnosť štátneho zastupiteľstva je tedy v celku bezzákladná a preto bola zamietnutá podľa 1. odst. § 36 por. nov.

Čís. 4554.

Pojem a měřítko nedbalosti při přečinu podle § 486 tr. zák. jsou tytéž jako při přečinu podle § 335 tr. zák.; na dlužníkovi žádá se všeobecně, by jednal s péčí rozumného, průměrného člověka, a, je-li obchodníkem, kromě toho individuelně podle zásad řádného obchodování.

Nedbalost při lehkomyslném nebo nepřiměřeném používání úvěru po rozumu § 486 čís. 1 tr. zák. záleží v tom, že dlužník neuvažuje s povinnou péčí o tom, bude-li mu lze splatiti dluhy v čas (bude-li schopen platiti), v případě § 486 čís. 2 tr. zák. pak v tom, že dlužník, uvědomiv si svou neschopnost platiti, neuváží, že konáním platů a uzavíráním nových obchodů zmenšuje podstatu, ze které mohou věřitelé, kteří tu již jsou, býti uspokojeni, a že noví věřitelé nedostanou to, co by dostati měli.

Nedbalost ta může býti vědomá i nevědomá; v případě § 486 čís. 2 tr. zák. žádá se positivní vědomost o neschopnosti platiti.

Na obchodníku a průmyslníku lze požadovati jen takovou opatrnost, která počítá s normálními poměry; nemůže se na něm požadovati, by počítal s okolnostmi mimořádnými, těžko předvídatelnými (při používání úvěru v roce 1928 a v první polovici roku 1929 s nynější světovou krisí).

Při posuzování neschopnosti platiti nelze vycházeti z bilance likvidační.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1932, Zm II 27/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 13. srpna 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti majetku podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil témuž soudu nalézacímu, by o ní znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Napadený rozsudek neuvádí v rozsudečném výroku, v čem spatřuje nedbalost obžalovaného, jíž přivodil v polovici roku 1929 svou neschopnost platiti, avšak z důvodů vyplývá, že soud shledal tuto nedbalost v lehkomyslném a nepřiměřeném používání úvěru. Co do odst. 2 § 486 tr. zák. zjišťuje soud v důvodech, že si byl obžalovaný své předluženosti

vědom již v listopadu 1929, avšak ve výroku rozsudečném vytýká obžalovanému jen, že, znaje tuto neschopnost, platil a nové dluhy dělal od konce roku 1929 do 19. března 1930, kdy zažádal o vyrovnací řízení. Zmateční stížnost napadá rozsudek zmatečními důvody podle § 281 čís. 4, 5 tr. ř. provádí však i zmateční důvod podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. Pojem a měřítko nedbalosti při přečinu podle § 486 tr. zák. jsou tytéž jako při přečinu podle § 335 tr. zák.; na dlužníkovi se žádá všeobecně, by jednal s péčí rozumného průměrného člověka, a, je-li obchodníkem, kromě toho individuelně podle zásad řádného obchodování. Nedbalost při lehkomyslném nebo nepřiměřeném používání úvěru po rozumu § 486 čís. 1 tr. zák. záleží v tom, že dlužník neuvažuje s povinnou péčí o tom, zda mu bude lze splatiti dluhy včas (bude-li schopen platiti), v případě § 486 čís. 2 tr. zák. pak v tom, že dlužník, uvědomiv si svou neschopnost platiti, neuváží, že konáním platů a uzavíráním nových obchodů zmenšuje podstatu, ze které mohou věřitelé, kteří tu již jsou, býti uspokojeni a že noví věřitelé nedostanou to, co by dostati měli. Nedbalost ta může býti vědomá i nevědomá, ovšem v případě § 486 čís. 2 tr. zák. žádá se positivní vědomost o neschopnosti platiti.

Co se dotýče míry individuelní opatrnosti požadované na obchodníku nebo průmyslníku, lze požadovati jen takovou opatrnost, která počítá s normálními poměry. I obchod i průmysl musí počítati s úvěrem; výše a drahota tohoto úvěru však musí odpovídati při saisonní průmyslové výrobě množství zakázek jednak již učiněných, jednak takových, s jichž dojitím průmyslník při pravidelném chodu svého podniku důvodně může počítati, dále výši zisku, kterého při prodeji výrobků podle předem správně vykalkulovaných nákladů výrobních lze docíliti, a konečně zvyklostem, podle kterých se v té které branchi dodané výrobky platí. Obchodník i průmyslník musí nadto při kalkulaci vzíti zřetel i na ztráty, které při každém odvětví průmyslu neb obchodu insolvencemi, poklesem cen atd. pravidelně nastávají, nemůže se však požadovati na obchodníku nebo průmyslníku, by počítal s okolnostmi mimořádnými, těžko předvídatelnými. Podle rozsudečných důvodů měl prý stěžovatel, používaje úvěru v roce 1928 a v první polovici 1929, počítati s krisí, která v srpnu 1929 v obchodu a průmyslu zavládla. Tomuto nazírání vytýká stížnost zřejmým poukazem právní mylnost a je, hledíc k tomu, co uvedeno, odůvodněna. Vždyť od srpna roku 1929 počala se teprve krise objevovati a tehdy ještě nebylo lze její dosah předvídati. Ovšem nyní, kdy tato krise trvá již po delší dobu, musí opatrný obchodník s touto teď světovou krisí počítati. S těchto hledisek měl soud vycházeti, uvažuje o tom, zda obžalovaný při nákupu surovin a strojů, jakož i při rozšiřování svého podniku jednal nedbale, zda totiž používal úvěru lehkomyslně a nepřiměřeně; neučiniv tak, zatížil rozsudek zmatkem podle § 281 čís. 9 a) tr. ř.

Stížnost uplatňuje i zmateční důvod podle § 281 čís. 4 tr. ř., který spatřuje v tom, že nebylo vyhověno jeho návrhu na slyšení znalců o tom, že je zvykem sestavovati bilanci tak, jak to učinil obžalovaný k 31. prosinci 1929, a že není zvykem sestavovati bilanci likvidační, a ředitele L. banky Jiřího H-a o tom, že považoval obžalovaného ještě v polovici března 1930 za solventního. Jest podotknouti, že podle zji-

štění rozsudku L. banka obžalovaného financovala, a že za tím účelem kontrolovala bilanci a knihy obžalovaného. Stížnost je v právu, neboť, kdyby byly nabízené důkazy provedeny, byl by soud snad dospěl k jinému názoru o tom, kdy si obžalovaný uvědomil, že je insolventní, t. j. neschopen platiti, najmě, an soud při posuzování neschopnosti obžalovaného platiti vycházel, co se jeho aktiv dotýče, z bilance jím ve vyrovnávacím řízení předložené, tedy z bilance likvidační, kde se uvádějí ceny podle toho, co by bylo lze docíliti za stroje, zásoby atd. při likvidaci podniku, tedy zajisté ceny menší, nežli jsou ceny skutečné, se kterými obchodník při pravidelné bilanci počítá.

Čís. 4555.

Přečin nadržování věřiteli podle § 485 tr. zák. náleží k deliktům, k jichž promlčení se nevyžaduje, by byla splněna podmínka § 531 b) tr. zák.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1932, Zm II 211/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací ke zmateční stížnosti obžalovaného zrušil z moci a povinnosti úřední použitím § 290 tr. ř. rozsudek krapského soudu v Novém Jičíně ze dne 27. dubna 1932, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle § 485 tr. zák., jako zmatečný a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Vyřizuje zmateční stížnost přesvědčil se zrušovací soud, že bylo trestního zákona nesprávně použito v neprospěch obžalovaného a že je rozsudek v odsuzující části stižen zmatkem podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. potud, že se nalézací soud nezabýval otázkou promlčení souzeného přečinu, ačkoli výsledky průvodního řízení poukazovaly k beztrestnosti činu promlčením. Otázku tu jest zkoumati z moci úřední v každém období trestního řízení a nevadí, že se obžalovaný nehájil promlčením, ani, že rozsudek neobsahuje v tomto směru výslovný výrok (rozh. čís. 2198 sb. n. s.). Promlčecí lhůta činí při přečinu § 485 tr. zák., stíhaném trestem tuhého vězení, jeden rok. Od doby spáchaného činu (23. července 1928) uplynula do dne, kdy byl proti obžalovanému proveden první stíhací úkon, totiž kdy byl obžalovaný pro souzený přečin vyslechnut a vzat tím do vyšetřování (4. února 1930) doba delší než promlčecí lhůta. Co se týče dalších předpokladů promlčení, vytčených v § 531 a—c) tr. zák., nebylo především tvrzeno, že má obžalovaný ze svého činu užitek v rukou. Podmínka nahražení škody podle rozsudkových zjištění věřitelům skutečně způsobené platí však podle výslovného doslovu § 531 b) tr. zák. jen, pokud to dopouští povaha trestného činu, tudíž jen pro delikty, při kterých lze se nadíti toho, že škoda bude nahražena v promlčecí lhůtě. Nejvyšší soud vyslovil v různých rozhodnutích, že k těmto deliktům nepatří přečin úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 2